

อาหารกลางวันของหนู

จัดซื้อจัดจ้างเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่เป็นข่าวอยู่เรื่อยในขณะนี้ เพราะเป็นเรื่องปากท้องของลูกหลาน แต่จะโปร่งใสหรือไม่ ก็ว่ากันไปครับ

นางหวานมีหนังสือถึงโรงเรียนภูมิวิทยา ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเงินโครงการอาหารกลางวัน ของโรงเรียนภูมิวิทยา จำนวน ๔ รายการ ก็มี เอกสารจัดซื้อวัสดุเครื่องบริโภคอาหารกลางวัน เอกสารเบิกเงิน ประเภทโครงการอาหารกลางวัน ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๑ - ๓๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ รวม ๑๖ วัน ใบสำคัญรับเงิน และเอกสารยืนยันเงิน ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๑ - ๓๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ แต่โรงเรียนภูมิวิทยามีคำสั่งท้ายหนังสือคำขอในอีก ๔ วันต่อมา แจ้งปฏิเสธการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารว่า หากเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตลอดจนผู้บริหารมีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต ก็ให้นางหวานร้องต่อ ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ตรวจสอบต่อไป นางหวานจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ โรงเรียนภูมิวิทยามีหนังสือส่งข้อมูลไป ประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปว่า การขอข้อมูลข่าวสารของนางหวานเพื่อตรวจสอบนั้น เหมือนมีอคติต่อการบริหารงานของนางเปี้ยวซึ่งรักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะกรรมการโครงการอาหาร กลางวันมากกว่า ส่วนใหญ่ที่เคยปฏิบัติงานร่วมกันมาและมีหน่วยงานตรวจสอบภายในไปตรวจสอบอยู่ตลอด แม้ไม่ใช่ เอกสารลับแต่ถ้าให้ไปก็จะสร้างความขัดแย้งมากขึ้น และไม่ทราบว่าขอไปเพื่ออะไร เพราะนางหวานก็มี หลักฐานที่ส่อไปทางทุจริตจำนวนมากพอที่จะร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ ประกอบกับนางหวาน เป็นครูประจำชั้น ไม่มีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารสำคัญทางการเงิน หากพบความไม่ชอบมาพากลก็นำหลักฐานไป ร้องต่อผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานอื่นได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นางหวานมีคำขอทั้ง ๔ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่าง หนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึง ๔ - ๖ โปร่งใสในการจัดทำ โครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนภูมิวิทยา จึงควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้นางหวานทราบได้ จึงวินิจฉัยให้ โรงเรียนภูมิวิทยา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางหวาน

มีเท่านั้นแหละครับ เรื่องจัดซื้อจัดจ้าง แต่ก็มีบ่อย การเก็บข้อมูลก็ต้องเริ่มจากคนในก่อนแหละ ครับถูกต้องแล้ว เพราะผู้ปกครองจะรู้ได้อย่างไร มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไม่ ได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.go.th (ที่ ลค ๒๓๐/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

งานใหญ่ คุณให้คืนะ

ขอเสนอเรื่องจัดซื้อจัดจ้างอีกเรื่องครับ เพราะใกล้สิ้นปีงบประมาณแล้ว หน่วยงานอาจเร่งเทงบประมาณที่เหลือให้ได้ตามเป้า จนหลุดเรื่องระเบียบและมีปัญหาในภายหลังก็ได้

นางสาวจัตตาเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชัย มีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชัย ขอข้อมูลข่าวสารงานก่อสร้างระบบประปาแบบบาดาลขนาดใหญ่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๒ รายการ คือ หนังสือส่งงาน และหนังสือควบคุมงานประจำวันของช่างผู้ควบคุมงานก่อสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชัย แต่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชัย มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อไม่ต้องไปเปิดตำราว่ามันคืออะไร ขออธิบายรวม ๆ ตรงนี้เลยครับว่า จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ๗ เป็นความเห็นคำแนะนำภายในหน่วยงาน และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด นางสาวจัตตาก็มีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชัย มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณา โดยไม่ได้ชี้แจงความเป็นมาเพิ่มเติม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นางสาวจัตตามีคำขอทั้ง ๒ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการบริหารสัญญาจ้าง และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อก่อสร้างระบบประปาแบบบาดาลขนาดใหญ่ หมู่ที่ ๗ นางสาวจัตตาเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชัย เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวจัตตา

เรื่องจัดซื้อจัดจ้างเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเชิญหน่วยงานไปชี้แจง พิจารณาจากเอกสารก็เพียงพอ และหากศึกษาเรื่องจัดซื้อจัดจ้างที่ผ่านมาว่าเอกสารอะไรเปิดเผยได้หรือไม่ได้ ผมว่าครบถ้วนเป็นแนวพิจารณาของหน่วยงานได้แล้วครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไม่ไปเลยครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๖๔/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

อย่ารู้คะแนนของข้อสอบ

มาดูเรื่องโอกาสความก้าวหน้าของข้าราชการกันบ้างครับ หากไม่ได้เลื่อนตำแหน่งแล้วยังติดใจสงสัย ขอคะแนนของผู้สมัครคัดเลือกทั้งหมด อย่างนี้ได้ไหมครับ

นางสาวกาสะลอง เป็นเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ได้มีหนังสือถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร ขอข้อมูลข่าวสารผลคะแนนของผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกในตำแหน่งเภสัชกรชำนาญการพิเศษ ของทุกคนที่เข้าสอบ ก็มีแค่ ๓ คน เพื่อแก้ไขในการสอบครั้งต่อไป สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร มีหนังสือแจ้งเปิดเผย ๑) ผลคะแนนของนางสาวกาสะลอง เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของนางสาวกาสะลองโดยตรง ๒) ผลคะแนนของนางสาวชองปิบซึ่งเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก การดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วไม่สามารถเปิดเผยคะแนนให้นางสาวกาสะลองทราบได้ แต่อนุญาตให้เข้าดูผลคะแนนได้ ๓) ผลคะแนนของนางสาวกสิบลำควน ซึ่งไม่ได้รับการคัดเลือก เมื่อผู้ขอได้ตรวจดูคะแนนของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว การเปิดเผยคะแนนของผู้ไม่ได้รับการคัดเลือกก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร นางสาวกาสะลองจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาครมีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเพิ่มเติมสรุปว่า ได้ประกาศรับสมัครคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ ๒ ตำแหน่ง คือ นักวิชาการสาธารณสุข และเภสัชกร โดยตำแหน่งเภสัชกรมี ๓ ราย เมื่อประกาศผลว่านางสาวชองปิบเป็นผู้ได้รับคัดเลือก นางสาวกาสะลองจึงขอข้อมูลข่าวสารผู้เข้าสอบทั้ง ๓ ราย ได้พิจารณาแล้วจึงเปิดเผยผลคะแนนของนางสาวกาสะลอง แต่ปฏิเสธการเปิดเผยคะแนนของผู้ไม่ได้รับการคัดเลือก แต่อนุญาตให้เข้าตรวจดูคะแนนของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกคือนางสาวชองปิบ โดยไม่ให้นำภาพถ่ายหรือคัดลอกผลคะแนน เนื่องจากมีข้อมูลคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ได้รับคัดเลือก

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารผลคะแนนของผู้เข้ารับการคัดเลือกในตำแหน่งเภสัชกรชำนาญการพิเศษ เมื่อได้เปิดเผยผลคะแนนของนางสาวกาสะลองซึ่งเป็นคะแนนของตนเองให้แล้ว ก็ไม่มีประเด็นพิจารณา ส่วนผลคะแนนของผู้เข้ารับการคัดเลือกรายอื่น เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นางสาวกาสะลองเป็นผู้มีส่วนได้เสียสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงควรเปิดเผยผลคะแนนเฉพาะของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ส่วนผลคะแนนของผู้ไม่ได้รับการคัดเลือก คือนางสาวกสิบลำควน การเปิดเผยจะรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร เปิดเผยผลคะแนนของผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งเภสัชกรชำนาญการพิเศษ (ด้านเภสัชสาธารณสุข) พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง ส่วนผลคะแนนของผู้ไม่ได้รับการคัดเลือก ให้ยกอุทธรณ์ คือไม่ต้องเปิดเผย

หวังว่าอ่านแล้วจะไม่งงนะครับ เพราะลักษณะการเปิดเผยและเหตุผลแตกต่างกัน หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๖๖/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ถูกผมเรียนเก่ง

เรื่องนี้คุณพ่อมีข้อสงสัยอยากดูข้อสอบและกระดาษคำตอบของลูกชายที่การสอบผ่านไปแล้ว แต่โรงเรียนแจ้งว่าไม่พบเอกสารที่ขอ เนื่องจากได้ทำกิจกรรม ๕ ส เอ๊ะ ! แล้วตกลง ๕ ส นี่ดีหรือไม่ ผู้ปกครองยังมีโอกาสได้เอกสารที่ขอหรือไม่ เพื่้ออ่านครับ

นายตำรวจท่านหนึ่ง มีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนนครสวรรค์ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาข้อสอบ ก็คือโจทย์ และกระดาษคำตอบของบุตรชาย ที่ได้เข้าสอบคัดเลือกนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นตัวแทนไปสอบแข่งขันวิชาคณิตศาสตร์ แต่โรงเรียน ๖ มีหนังสือสองฉบับแจ้งว่าได้ตรวจสอบแล้วไม่พบเอกสารที่ขอ เนื่องจากการทำกิจกรรม ๕ ส คุณพ่อจึงมีหนังสือใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ขอให้ตรวจสอบความมีอยู่ของเอกสารว่าจริงหรือไม่ ใช่หรือไม่

ในการพิจารณาของคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้สอบถามเพิ่มเติมไปที่โรงเรียน ๖ และโรงเรียน ๖ มีหนังสือชี้แจงว่า เอกสารตามที่คุณพ่อขอมีค่าขอเป็นแบบทดสอบและกระดาษคำตอบ ที่ใช้เพื่อสอบคัดเลือกตัวแทนนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันรายการต่าง ๆ เมื่อสอบเสร็จแล้วกลุ่มคณิตศาสตร์ได้ตรวจสอบรวมผลการสอบแล้วประกาศผลให้นักเรียนทุกคนทราบ แล้วจัดแยกตัวแบบทดสอบ กระดาษคำตอบใส่ซองเก็บไว้ที่โต๊ะทำงานของคุณครู เพราะไม่ได้เป็นเอกสารที่เป็นความลับ ไม่มีผลต่อการสอบได้หรือสอบไม่ได้ หรือมีผลเสียต่อเด็ก แต่ปรากฏว่าได้เคลื่อนย้ายเอกสาร โต๊ะทำงาน และห้องทำงานตามกิจกรรม ๕ ส ทำให้เอกสารทั้งตัวแบบทดสอบและกระดาษคำตอบของนักเรียนทุกคนถูกเคลื่อนย้ายไป ไม่สามารถค้นหาพบ ซึ่งคุณครูที่เกี่ยวข้องได้ทำหนังสือชี้แจงผู้บังคับบัญชาแล้ว

คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ๖ พิจารณาเห็นว่า ข้อสอบและกระดาษคำตอบของเด็กนักเรียนรายนี้ตามที่ผู้ปกครองมีค่าขอ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารการสอบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของโรงเรียน ๖ ว่าเอกสารทั้งตัวแบบทดสอบและกระดาษคำตอบของนักเรียนทุกคนถูกเคลื่อนย้ายไป ไม่สามารถค้นหาพบ เนื่องจากกิจกรรม ๕ ส แต่จากตัวอย่างแบบทดสอบที่โรงเรียน ๖ นำไปให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ๖ และสอบถามจากคุณครูเพื่อประกอบการพิจารณาปรากฏว่า เป็นแบบทดสอบเดียวกับที่ใช้ทดสอบนักเรียนดังกล่าว ซึ่งคุณครูมีเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์และพิมพ์ออกมาให้คณะกรรมการ ๖ พิจารณา ดังนั้น โรงเรียน ๖ จึงมีเอกสารปัญหาข้อสอบหรือโจทย์ตามคำขอของผู้ปกครองอยู่ในความครอบครองของโรงเรียน ๖ จึงได้แนะนำให้ผู้ปกครองไปติดต่อขอรับปัญหาข้อสอบจากโรงเรียนโดยตรงต่อไป ส่วนกระดาษคำตอบของบุตรชาย น่าเชื่อว่าโรงเรียน ๖ ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ แต่คณะกรรมการ ๖ ได้จบเรื่องนี้ด้วยการมีหนังสือแจ้งโรงเรียน ๖ ให้ปฏิบัติตามระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในเรื่องการเก็บรักษา และการปฏิบัติเมื่อเอกสารสูญหายโดยเคร่งครัดต่อไป

เป็นอีกเรื่องหนึ่งครับ นอกจากคำวินิจฉัยที่ขอเอกสารแล้วปฏิเสธว่าไม่ได้ เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เราจะช่วยกันเอกสารให้ครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(อนุตรวจสอบมาตรา ๓๓ ๑๗/๒๕๖๒)

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”